

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
10 januari 2023

Ons kenmerk
PZH-2022-821830906
DOS-2022-0007475

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030

Geachte Statenleden,

In de GS brief 'Toename druk op recreatieve voorzieningen' van 9 juni 2021 (PZH-2021-778083559) hebben wij aangekondigd gezamenlijk met onze partners een toekomstperspectief op recreatie en recreatief gebruik te zullen ontwikkelen. De aanleiding hiervoor was dat de druk op recreatieve voorzieningen toeneemt doordat inwoners meer naar buiten gaan om te bewegen en te sporten. Deels werd dit veroorzaakt door de coronapandemie, maar ook door het toenemende besef van het belang van bewegen voor de gezondheid. Daar komt bij dat het aantal inwoners van Zuid-Holland nog zal toenemen net als mogelijk het aantal bezoekers uit binnen- en buitenland.

Het Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030 geeft tevens invulling aan de toezegging in het regionaal waterprogramma om een toekomstverkenning zwemwater uit te voeren.

Het Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030 is gezamenlijk met onze partners opgesteld. Daarvoor zijn regiosessies en themasessies georganiseerd. Op 7 december jl. is het concept perspectief in een bestuurlijke bijeenkomst met de partners besproken. Het belang van recreatie in Zuid-Holland wordt door onze partners onderkend en onze ambitie wordt unaniem gedeeld: *een aantrekkelijke en toegankelijke omgeving met daarin gelegen recreatieve bestemmingen en routes voor iedereen omdat buiten zijn, bewegen en elkaar ontmoeten goed en gezond is en bijdraagt aan het geluk van mensen.*

De ambitie heeft drie kernpunten:

- Inzet op **kwaliteit** zodat recreatieve gebieden, bestemmingen en routes goed toegankelijk en aantrekkelijk zijn. Aantrekkelijk betekent dat het aansluit op de wensen van de verschillende recreanten, dat vraagt diversiteit in het aanbod. Kwaliteit betekent ook dat recreatiegebieden waar mogelijk bijdragen aan andere opgaven zoals biodiversiteit, klimaatadaptatie, CO2 vastleggen, bossenstrategie etc.

- Inzet op **kwantiteit** zodat er voldoende ruimte en gelegenheid is om buiten te recreëren. Dit kan door het verhogen van de recreatieve opvangcapaciteit van bestaande (recreatie)gebieden, het beter verbinden van gebieden en bestemmingen met elkaar en met woongebieden, een betere spreiding en balans in recreatief gebruik, het recreatief (mede)gebruik van gebieden met een andere functie dan recreatie en uitbreiding van de recreatieruimte door aanleg van nieuwe (recreatie)gebieden.
- Zorgen dat **iedereen** de mogelijkheid heeft om buiten te recreëren: jong en oud, rijk en arm, mensen met en zonder beperkingen.

Om de ambitie en de drie kernpunten te kunnen realiseren is een agenda opgesteld die geclusterd is in 6 pijlers: Verzorgen, Verweven, Vergroten, Vernieuwen, Verbinden en Vertellen. We zetten in op het duurzaam *verzorgen* van het bestaande en toekomstige recreatieve netwerk. Daarnaast denken we over het *vergroten* van de recreatieruimte door het aanleggen van nieuwe gebieden met recreatie en *verbinden* we stad en land met recreatieve landschappen en routes. We *verweven* de recreatieopgave met andere ruimtelijke opgaven en *vernieuwen* de recreatieve bestemmingen zodat die aansluiten bij de wensen van recreanten. En aan de hand van onder andere onderzoek en instrumenten *vertellen* we hoe we gezamenlijk de juiste keuzes maken voor de recreatieve ontwikkeling van Zuid-Holland en over het bestaan van recreatieve mogelijkheden.

Deze pijlers illustreren de brede inzet die voor recreatie nodig is. De agendapunten per pijler zijn opgenomen in de tabel op pagina 4. Een beschrijving van de agenda is te vinden in het recreatieperspectief (hoofdstuk 5).

De uitkomst van de toekomstverkenning naar de kwaliteit van het zwemwater is dat Zuid-Holland een groot aantal (meer dan 100) zwemlocaties in oppervlaktewater heeft, waarvan bijna alle locaties aan zee van uitstekende kwaliteit zijn. Er zijn echter zorgen over de gevoeligheid voor blauwalgen bij veel locaties landinwaarts.

Het is belangrijk dat recreatieve doelen worden meegenomen bij de grote opgaven waar de provincie voor aan de lat staat, zoals het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PGL), verstedelijking (woningbouw en mobiliteit), energietransitie en klimaatadaptatie. De bestuurlijke partners gaven in het overleg op 7 december aan dat het Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030 handvatten biedt om het recreatieve belang bij het ZH-PLG en andere opgaven te agenderen. Het Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030 geeft ook aan hoe recreatiegebieden kunnen bijdragen aan andere opgaven. Vanwege de verwevenheid met andere ruimtelijke opgaven hebben veel partners aangegeven dat ze het op prijs stellen als de provincie met betrekking tot het realiseren van de recreatieve ambitie de regie neemt.

Recreatie zal ook onderdeel van de Ruimtelijke Puzzel zijn. Omdat recreatie goed samen kan gaan met andere functies - mensen recreëren immers (bijna) overal, niet alleen in recreatiegebieden - hoeft de vraag om extra ruimte voor recreatiegebieden niet groot te zijn, mits er stevig ingezet wordt op de opgave om, waar mogelijk, ook gebieden met in

eerste instantie een andere functie dan recreatie voor bezoekers aantrekkelijk en toegankelijk te maken en te houden.

Naast agendering ligt er een vraag over financiering. De forse investeringen die nodig zijn om te blijven voorzien in voldoende recreatiemogelijkheden in Zuid-Holland, zowel voor realisatie als beheer, zijn op dit moment onvoldoende gedekt. Dit is een gezamenlijke opgave voor rijk, provincie, gemeenten en terreinbeheerders.

Daar komt bij dat het uitbreiden van recreatieruimte en inrichten met voorzieningen betekent dat beheerkosten zullen toenemen. Het is dus belangrijk dat niet alleen investeringsmiddelen worden gevonden, maar dat ook de beheerbudgetten op voldoende niveau zijn en meegroeien. In de bestuurlijke bijeenkomst bleek het kunnen (blijven) beschikken over voldoende beheermiddelen voor veel van de aanwezigen een groot zorgpunt.

Tegenover de forse investeringen die nodig zijn staan aanzienlijke baten:

- uitgespaarde kosten voor gezondheidszorg, recreatie draagt immers bij aan (positieve) gezondheid;
- verminderde CO₂- en NO_x uitstoot als de (elektrische) fiets recreatief autoverkeer vermindert;
- een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat;
- een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven;
- en draagvlak voor de ingrijpende veranderingen die in het landelijke gebied maar ook in de stedelijke omgeving zullen plaatsvinden. Recreatieve bufferzones rond natuurgebieden vormen een kans voor zowel recreatie als natuur.

Dit perspectief schetst de breed gedragen agenda om Zuid-Holland recreatief aantrekkelijk te houden en geeft handvatten voor de provincie en haar partners voor een gezamenlijke agenda en inzet. Wij stellen ons voor dat de bijdrage die de provincie aan het realiseren van deze agenda kan leveren onderdeel is van de coalitievorming na komende verkiezingen en betrokken wordt bij de ruimtelijke puzzel.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030